

ИНФОРМАЦИЯ

ЗАЩО ПРОЕКТЪТ ЗА СПОРАЗУМЕНИЕ МЕЖДУ ЕС И ДЪРЖАВИТЕ ОТ МЕРКОСУР ПОРАЖДА ОПАСЕНИЯ ЗА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПТИЦЕВЪДИ И ХУМАНОТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ

Европейският съюз (ЕС) и Меркосур¹ постигнаха на 28.06.2019 г. политическо съгласие за сключване на търговско споразумение² след 20 годишни преговори. От гледна точка на изискванията за хуманно отношение към животните (ХОЖ) текстът на споразумението, обаче събужда опасения сред природозащитните организации, а други части от него – протести на европейските птицевъди.

Споразумението притесни и европейските фермери в други сектори, които се страхуват от нечестна конкуренция, както и неправителствени организации, обезпокоени за последиците за климата.

Споразумението дава преференциален достъп от страна на производителите от Меркосур на пазара на ЕС с квоти на говеждо месо (99 000 тона), птиче месо (180 000 тона безмитно), свинско месо (25 000 тона с мито), мед (45 000 тона безмитно), захар, етанол, ориз, царевича и преференциален достъп от страна на ЕС (в земеделски и хранителен сектор) на сирене, мляко на прах, мляко за кърмачета, вина, спиртни напитки, пресни и консервирани плодове, както и възможността за 357 европейски продукта с географско наименование да получат пълна защита на пазара на страните от Меркосур.

Сделката с Меркосур породила недоволство и бе критикувана най-вече от европейските птицевъди.

Групата Avec³ (Европейско представителство на птицевъдния сектор – група за лобиране) критикува Комисията, че още 180 000 тона птиче месо вече са предназначени за европейските пазари, най-вече от Бразилия и с това Комисията предава европейските птицевъди. Говорителят на Avec изрази следните опасения: „Европейската комисия често е квалифицирала птицевъдния сектор в ЕС като много успешен, защото

¹ МЕРКОСУР е най-голямото междудържавно обединение в Южна Америка и обединява 250 милиона население и повече от 75% от общия БВП на континента. В него влизат Аржентина, Бразилия, Парагвай, Уругвай и Венецуела (от юли 2006 г.), а асоциирани членове са Чили, Боливия, Колумбия, Еквадор и Перу.

² https://ec.europa.eu/bulgaria/news/eu-and-mercosur-reach-agreement-on-trade_bg;

<http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/eu-mercosur-association-agreement/>

³ Avec – <https://www.avec-poultry.eu/>

секторът е независим, без субсидии от ЕС, пазарно ориентиран и гъвкав. Освен това секторът произвежда достъпни продукти с ниски емисии на CO₂ по най-високите стандарти в света. Недоумение буди защо Комисията продължи да жертва този успешен сектор, докато преговаряше за споразумението с Меркосур?

Огромна квота от 180 000 тона допълнително птиче месо е била отпусната на страните от Меркосур, главно Бразилия, точно два пъти повече от последното предложение, направено в края на 2017 г. и договорено от държавите-членки на ЕС. Нищо не може да оправдае 100% увеличение на количествата.

За европейските птицевъди въпросът не е само до това, че ще се внася просто повече месо. Проблемът е, че за хората това е поминъкът им, който ще бъде засегнат от това споразумение – в ЕС около 300 000 души са работещите в птицевъдния сектор. Още 180 000 тона месо от домашни птици, внесени в ЕС, означава значителна загуба на работни места в ЕС за сектора, основно разположени в селските райони.

Според търговските данни Европа вече внася почти 900 000 тона птиче месо всяка година от трети страни. И само за сравнение с вноса на друго месо, вносът на говеждо месо е около 300 000 тона, а за свинското – около 20 000 тона. Допълнително внесените количества са еквивалента на немското или френското производство на пилешко месо.

През последните 20 години производителите на птиче месо в ЕС положиха огромни усилия за прилагане на по-строги политики за хуманното отношение към животните, безопасността на храните и опазване на околната среда. Секторът на ЕС за птиче месо се гордее, че спазва тези високи стандарти – „От фермата до масата“, и така гарантира доверието на потребителите. Със споразумението с Меркосур усилията на европейския сектор до известна степен са накърнени, защото това може да доведе до внос на птиче месо, произведено при по-ниски стандарти от трети страни.“

По отношение стандартите за хуманно отношение към животните

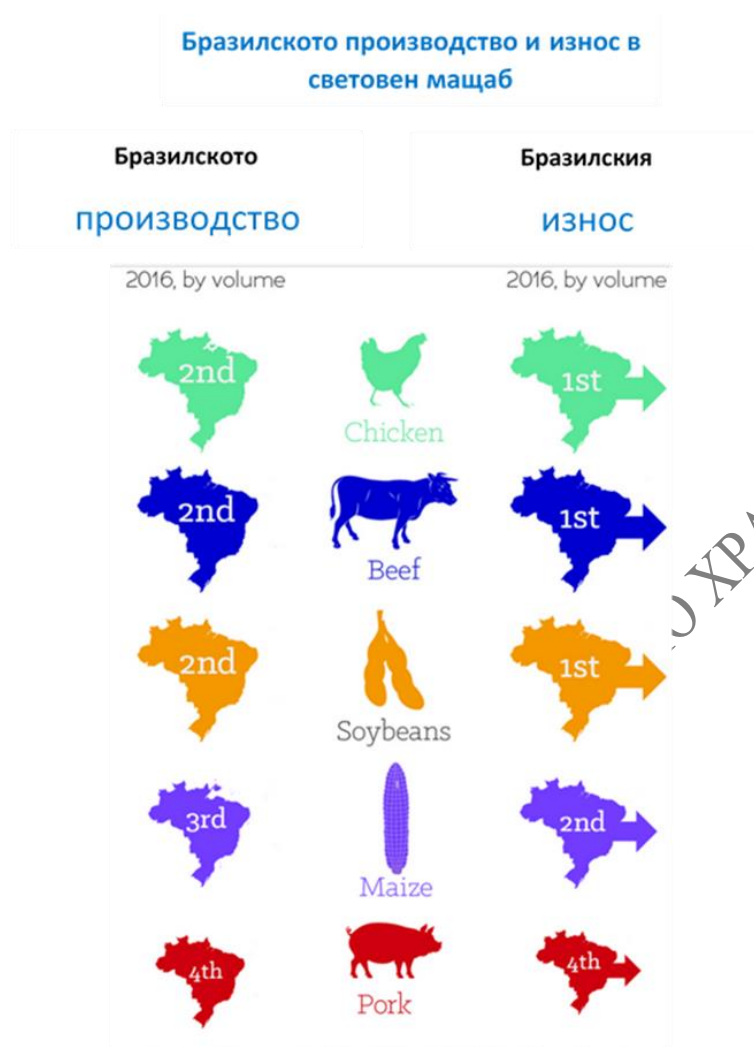
От друга страна допълнителната либерализация в споразумението по отношение на много **ключови продукти, от животински произход, като говеждо и пилешко месо**, няма да включва условието за по-добро спазване на стандартите за хуманно отношение към животните, поставяйки европейските производители под натиск. Освен това формулировката за

сътрудничество в областта на хуманното отношение към животните е твърде слаба, за да се гарантира конкретен напредък за животните при липсата на силна политическа воля в страните от Меркосур.

Позицията на Еврогрупата за животните⁴ е, че Европейският съюз, където един от всеки седем граждани е посочил хуманното отношение към животните като приоритет за бъдещето, всеки девети от 10 граждани смята, че внасяните продукти следва да отговарят на европейските стандарти за ХОЖ и че тези стандарти трябва да бъдат възприети по целия свят, и който Съюз има лидерска роля в борбата срещу изменението на климата, не може да одобри споразумение без подходящ механизъм за гарантиране на минимални вреди за животните и околната среда.

⁴ Eurogroup for animals – <https://www.eurogroupforanimals.org/>

Призивът на европейските природозащитници към Комисията е да не приключва преговорите с Меркосур без да въведе **специфични условия за продуктите от животински произход, базирани на законодателството на ЕС за защита на животните** и по-строги разпоредби за сътрудничество в областта на хуманното отношение към животните, включително да се приведат Меркосур в съответствие с разпоредбите на ЕС.

Фигура на бразилското производство и износ в световен мащаб⁵ – източник: USDA⁶

През последните 9 години в ЕС няма промяна или подобряване на законодателството и неговото прилагане в сферата на хуманното отношение към селскостопанските животни, няма нови правила и нормативните стандарти не се адаптират към съществуващите такива в съответствие с настоящите резултати от научните изследвания. Не само това, но прилагането на практика на съществуващите правила също не е на необходимото задоволително ниво.

Проблемът със споразумението с Меркосур е увеличаването на

либерализацията на търговията без условие, свързано със спазването на стандартите за хуманно отношение към животните, еквивалентни на тези, прилагани в ЕС. Това веднага поставя и производителите от ЕС в неблагоприятни условия и неравнопоставено положение – вносните продукти, произведени при пониски изисквания за хуманно отношение към животните оказва натиск върху местните производители и на свой ред те оказват натиск върху властите да не повишават стандартите за хуманно отношение към животните, създавайки замразяващ ефект върху това законодателство. Освен това европейските производители ще имат по-голям стимул да увеличат износа на живи животни за трети страни като Ливан, Турция, Алжир и Израел, където след продължителни пътувания животните биват заклани при нарушаване на дори основните стандарти на ОИЕ.

⁵ <https://www.iatp.org/the-rise-of-big-meat>

⁶ Информацията е предоставена от USDA

<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/topCountriesByCommodity>

Стандартите за хуманно отношение към животните в ЕС, които се спазват в тези отрасли (говедовъдството и птицевъдството), също са много важни за европейския потребител: според проучването на Евробарометър за хуманното отношение към животните през 2016 г.⁷ повече от 90% от потребителите в ЕС искат да видят вносните продукти в съответствие със стандартите за хуманно отношение към животните, еквивалентни на тези, прилагани в ЕС.

Въпреки че на първо време ЕС предложи разписването на по-стриктни текстове, включително с цел регулаторно привеждане в съответствие. Текстове, обаче все още не предоставят достатъчно силни гаранции за напредък по отношение на благосъстоянието на животните, особено в противовес на водещите интереси в Бразилия. Те следва да са по-рестриктивни за да гарантират нормите, създадени на европейския пазар и европейските стандарти за хуманно отношение към животните.

Европейската комисия също изпраща обръкващ сигнал, с предложението си да либерализира вноса на конско месо в рамките на четири години. Макар първоначалната тарифа за продукта да е ниска и тази либерализация едва ли ще окаже голямо влияние върху обема на търговията, производството на конско месо в Уругвай и Аржентина е било отбелязано като източник на безпокойство от страна на дирекция F - „Одити и анализ в областта на здравеопазването и храните“ на Европейската комисия⁸, а разследванията на европейски и световни природозащитни организации⁹ документират нарушения на изискванията на ЕС за хуманно отношение към конете по време на клане. Освен това от 5 до 10% от конете, заклани в Уругвай и Аржентина, са „серумни“ кобили, които са били използвани в кръвни ферми¹⁰, при липса на всякакви стандарти на отглеждане, в условия несравними с изискванията на ЕС.

Всичко това показва, че все още става дума за спор за запазване доверието на потребителите в ЕС и за гарантиране, че селскостопанските продукти, които консумираме се произвеждат, съгласно високите стандарти на ЕС.

Използвана литература:

1. EU Poultry meat sector says NO to the Mercosur Agreement; AVEC; Date published: 19 June 2019; <https://www.avec-poultry.eu/news/eu-poultry-meat-sector-says-no-to-the-mercossur-agreement/>
2. Mercosur deal criticised by European poultry farmers Jul 8, 2019; Poultryworld.net; 08.07.2019 г.;
3. [https://www.poultryworld.net/Home/General/2019/7/Mercosur-deal-criticised-by-European-poultry-farmers-447950E/?cmpid=NLC|worldpoultry|2019-07-08|Mercosur deal criticised by European poultry farmers](https://www.poultryworld.net/Home/General/2019/7/Mercosur-deal-criticised-by-European-poultry-farmers-447950E/?cmpid=NLC|worldpoultry|2019-07-08|Mercosur%20deal%20criticised%20by%20European%20poultry%20farmers)
4. Why the Eu-Mercosur agreement is bad news for european animals; 26 юни 2019; Eurogroup for animals; <https://www.eurogroupforanimals.org/why-the-eu-mercossur-agreement-is-bad-news-for-european-animals>

⁷ Special Eurobarometer 442, Attitudes of Europeans towards Animal Welfare, Survey requested by the European Commission, Directorate-General for Health and Food Safety and co-ordinated by the Directorate-General for Communication

<http://eurogroub.cluster020.hosting.ovh.net/wp-content/uploads/Eurobarometer-2016-Animal-Welfare.pdf>

⁸ Генерална дирекция (SANTE) „Здравеопазване и безопасност на храните“ дирекция F — „Одити и анализ в областта на здравеопазването и храните“.

⁹ <https://www.eurogroupforanimals.org/tierschutzbund-zurich-and-animal-welfare-foundation-stop-the-deceit-over-horsemeat-imports>

¹⁰ Ферми, за добив на серум от бременни кобили за извличане на серумен гонадотропин – хормона PMSG (Pregnant Mare Serum Gonadotropin), който се използва в Европа за стимулиране и синхронизиране на еструса при свине и други селскостопански животни. PMSG може да се използва и за индуциране на суперовулация, която води до по-големи размери на котилата, или за индуциране на пубертета при свине майки.

Други научни становища и актуална информация от областта на здравето, хуманното отношение и благосъстоянието на животните, антимикробната резистентност, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>

<http://corhv.government.bg/?cat=27>

<http://corhv.government.bg/?cat=71>

„Измамата с месото от Бразилия - какъв е проблемът?“ – 3.04.2017 г.

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=901

„Развитието на ситуацията с измамата с Бразилското месо“ – 18.04.2017 г.

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=900

„Развитието на ситуацията с измамата с бразилското месо – продължение към дата 16.05.2017“

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=902

Изготвил: д-р Мадлен Василева, началник отдел в дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“; 09.07.2019 г.